

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Επιμορφωτικό – υποστηρικτικό υλικό
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

Παράδειγμα εφαρμογής της μεθοδολογίας υλοποίησης: Μετανάστευση και ανθρώπινα δικαιώματα μέσα από τις Τέχνες	4
Παράδειγμα εφαρμογής της μεθοδολογίας υλοποίησης: Τα δικαιώματα των παιδιών- προσφύγων	7
Βιβλιογραφία	8
Πίνακας με ενδεικτικές παραπομπές στο ΠΣ Νηπιαγωγείου	9
Παράρτημα με περιγραφή ενδεικτικών δράσεων και συνεργασιών	10
Πίνακας με ενδεικτικά παραδείγματα και παραπομπή σε δοκιμασμένα προγράμματα της Σχολικής Ζωής και Σχολικών Δραστηριοτήτων & Παράρτημα με περιγραφή ενδεικτικών δράσεων και συνεργασιών	11

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

1. Υποθεματική: Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ανθρώπινα δικαιώματα και δεξιότητες μάθησης 21^{ου} αιώνα στο
νηπιαγωγείο

Αικατερίνη Μιχαλοπούλου

Παράδειγμα εφαρμογής της μεθοδολογίας υλοποίησης: Μετανάστευση και ανθρώπινα δικαιώματα μέσα από τις Τέχνες

Επιδιώξεις:

- Να προβληματιστεί σχετικά με τα συναισθήματα των μεταναστών (δεξιότητα της ανάληψης της οπτικής του άλλου, η οποία αποτελεί μια εκδήλωση της ενσυναίσθησης).
- Να κατανοεί και να σέβεται αυτούς που θεωρείται ότι έχουν διαφορετικούς πολιτισμικούς δεσμούς από τον ίδιο
- Να ανταποκρίνεται κατάλληλα, αποτελεσματικά και με σεβασμό κατά την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία μαζί τους
 - Να αναγνωρίσει τη σημασία της προστασίας των μειονοτήτων και των δικαιωμάτων τους, πέρα από τις διαφορές σε πολιτισμικό επίπεδο
 - Να αποκτήσει ενδιαφέρον για την ευημερία των συνανθρώπων και τον σεβασμό της διαφορετικότητας
 - Να εκφράσει τη γνώμη του και τα συναισθήματά του μέσα από τις Τέχνες
 - Να δημιουργήσει ιστορίες με βάση τους πίνακες ζωγραφικής.

Υλικά-Μέσα: Πίνακες ζωγραφικής με θέμα τη μετανάστευση

Μεθοδολογικές προσεγγίσεις: Παρατήρηση, συζήτηση, καταιγισμός ιδεών, επίλυση προβλήματος, συνέντευξη, δημιουργία ιστορίας.

Παρατήρηση(προσέχω και σκέφτομαι)

Τα παιδιά παρατηρούν τους εξής πίνακες ζωγραφικής με θέμα τη μετανάστευση:

1. Οικογένεια μεταναστών – Giuseppe Pellizza da Volpedo-1906
2. Μετανάστρια -Edward Charles Barnes
3. Οι μετανάστες του Larsens Plads -Edvard Petersen – 1890

Ανταπόκριση(συζητώ, αισθάνομαι)

Ακολουθεί η συζήτηση σχετικά με την θεματολογία των έργων τέχνης και διατυπώνονται τα συναισθήματα που μας δημιουργούν οι πίνακες ζωγραφικής.

Χρησιμοποιούνται ανοιχτές ερωτήσεις που υποβοηθούν τα παιδιά να εκφραστούν, όπως: *να εξάγουν πληροφορίες και ιδέες δίχως συγκεκριμένη «απάντηση» (λογική ανάλυση/ερμηνεία, υπόθεση/πιθανολογία, φαντασία/επινόηση) (π.χ. «Πώς νομίζεται ότι θα ένιωθαν οι άνθρωποι που απεικονίζει ο ζωγράφος;»)*

να αναπτύξουν την ικανότητα σύνθεσης πληροφοριών και ιδεών επικεντρώνοντας σε αντιπαραθέσεις, αντιφάσεις, διαφορετικές αποδεικτικές πηγές (π.χ. «Τι νομίζετε ότι συνέβη στην πραγματικότητα...;»)

να ενθαρρύνουν την αξιολόγηση, τη λήψη αποφάσεων και την κρίση (π.χ. «Θα ήταν δίκαιο αν...;»)

Τα παιδιά ενθαρρύνονται στην ανάπτυξη μιας στοιχειώδους επιχειρηματολογίας, μαθαίνουν να διατυπώνουν συλλογισμούς, να συγκρίνουν τα έργα των καλλιτεχνών, αλλά και να ακούν τους συνομιλητές τους χωρίς να τους διακόπτουν.

Υποθέτουν σε ποια ιστορική περίοδο δημιουργήθηκε το έργο, ποια ανάγκη της εποχής εξυπηρετούσε η κατασκευή του, ποια να ήταν άραγε τα συναισθήματα του δημιουργού (Μιχαλοπούλου, 2018).

Εκφράζουν προσωπικά βιώματα που αφορούν στην εποχή μας.

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων(μαθαίνω να...) και **Κατανόηση**(αποκτώ κατανόηση εννοιών)

Για την μετανάστευση θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε την συνέντευξη ενός συγγενή που είναι μετανάστης και να κάνουμε χρήση βίντεο ή φωτογραφίας.
Τα παιδιά συζητούν και αποφασίζουν για τις ερωτήσεις της συνέντευξης.

Δημιουργία (παράγω πρωτότυπες ιδέες και έργα)

Τα παιδιά επιλέγουν τον πίνακα που προτιμούν, αιτιολογούν την επιλογή τους, περιγράφουν τα συναισθήματα που βιώνουν αντικρίζοντας τον πίνακα και δημιουργούν μια ιστορία. Θα πρέπει να επιλέξουν τον κύριο χαρακτήρα, να προβλέψουν ένα σύνολο αναγκαίων προσώπων για τη δράση, να κατανέμουν τους ρόλους και να σχεδιάσουν ένα πλέγμα σχέσεων με σημείο αναφοράς τον κεντρικό ήρωα. Επιπλέον, καθώς εκτυλίσσεται η πλοκή, θα πρέπει να καθορίσουν ένα αφηγηματικό πρόγραμμα, μια διαδρομή για όλα τα πρόσωπα, να αποφασίσουν την έκβαση των πράξεών τους και να την αιτιολογήσουν εξηγώντας πώς αντιλαμβάνονται την καταγραφή των σχέσεων, τον καθορισμό των ρόλων.

Επίσης, μπορούν διαχωρίσουν τα πρόσωπα της ιστορίας σε αντίθετα πεδία -σε φίλους και εχθρούς- σε σχέση μ' ένα κεντρικό πρόσωπο αναφοράς και την ομάδα των φίλων στις υποομάδες των βοηθών, των δωρητών, των επωφελούμενων από τις ενέργειες του ήρωα, κ.ο.κ.

Ο/η εκπαιδευτικός υποβοηθά τα παιδιά ώστε να επιλέξουν:

- Μια αρχική τοποθέτηση που αφορά στην περιγραφή των προσώπων, αλλά και στο χώρο – τόπο δράσης όπου διεξάγεται η ιστορία, στο χρόνο κατά τον οποίο εκτυλίσσεται, στο φυσικό και κοινωνικο-πολιτιστικό περιβάλλον που καθορίζουν το πλαίσιο της ιστορίας.
- Μια σύνθεση δρώμενων, που έχοντας ως σημείο αναφοράς την αρχική κατάσταση, περιγράφει ένα ή περισσότερα γεγονότα και εμφανίζει ένα σύνολο προσώπων που οδηγούν σε καταγραφή σχέσεων, σε καθορισμό ρόλων.
- Μια έκβαση της ιστορίας, μια λύση.
- Μια αξιολόγηση που ακολουθεί την έκβαση της ιστορίας και προσδιορίζει, διασαφηνίζει, συγκεκριμενοποιεί τις αντιδράσεις του παιδιού-αφηγητή στη συμπεριφορά των ηρώων. Πρόκειται για τις ιδέες και σκέψεις του αφηγητή σχετικά με τη δράση των ηρώων.

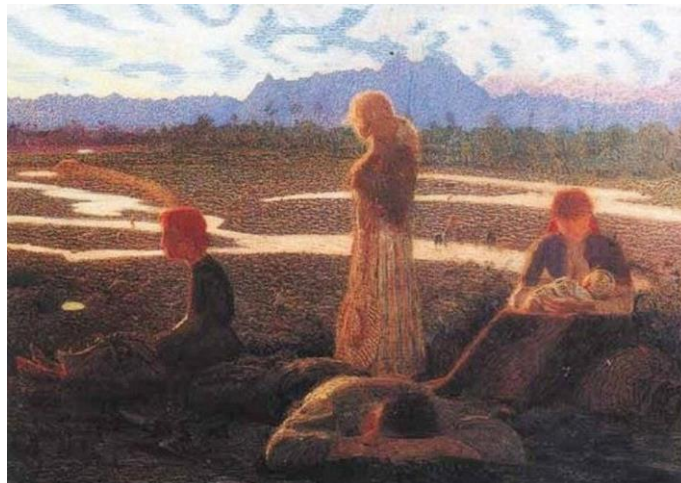
Αξιολόγηση/ Αναστοχασμός

Η αξιολόγηση αφορά στην κατασκευή ενός ομαδικού κολάζ με επιλογή εικόνων από περιοδικά και εφημερίδες με θέμα τη μετανάστευση στην σύγχρονη εποχή.

Αυτοαξιολόγηση

Portfolio μαθητή/ θήτριας

- Κατάλαβα πόσο σημαντικά είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και βρήκα τρόπο να το εξηγήσω στους άλλους (κριτική σκέψη, επικοινωνία).
- Καταφέραμε να μοιραστούμε τις ιδέες μας και να σχεδιάσουμε πάνω σε αυτές τη δράση μας (επικοινωνία, συνεργασία).
- Κατάφερα να δουλεύω καλά μαζί με τα άλλα παιδιά (συνεργασία).
- Δημιούργησα την δική μου ιστορία για τα ανθρώπινα δικαιώματα με ήρωα έναν μετανάστη (δημιουργικότητα).

Οικογένεια μεταναστών – Giuseppe Pellizza da Volpedo-1906
<https://antikleidi.com/2015>

Μετανάστρια -Edward Charles Barnes
<https://antikleidi.com/2015>

Οι μετανάστες του Larsens Plads -Edvard Petersen – 1890
<https://antikleidi.com/2015>

Παράδειγμα εφαρμογής της μεθοδολογίας υλοποίησης: Τα δικαιώματα των παιδιών- προσφύγων

Επιδιώξεις:

- Να προβληματιστεί σχετικά με τα συναισθήματα των παιδιών προσφύγων (δεξιότητα της ανάληψης της οπτικής του άλλου, η οποία αποτελεί μια εκδήλωση της ενσυναίσθησης).
- Να κατανοεί και να σέβεται αυτούς που θεωρείται ότι έχουν διαφορετικούς πολιτισμικούς δεσμούς από τον ίδιο
- Να μπορεί να εξηγήσει τη σημασία της έννοιας της δημοκρατίας, της ελευθερίας, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων
- Να αποκτήσει ενδιαφέρον για την ευημερία των συνανθρώπων και τον σεβασμό της διαφορετικότητας
- Να προβληματιστεί σχετικά με την ευθύνη όλων να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα των άλλων
- Να εκφράσει τη γνώμη του και τα συναισθήματά του για το προσφυγικό ζήτημα μέσα από τον κινηματογράφο
- Να περιγράψει μία κοινή δράση με τα παιδιά πρόσφυγες
- Να εκφραστεί μέσα από την ζωγραφική και την κατασκευή αφίσας σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών προσφύγων

Υλικά-Μέσα: Το “Καταφύγιο”, ταινία από το κινηματογραφικό εργαστήριο του 1ου γυμνασίου Κομοτηνής που απέσπασε το ειδικό βραβείο του Συνήγορου του Παιδιού λόγω ανάδειξης, με ιδιαίτερη ευαισθησία, των δικαιωμάτων των παιδιών- προσφύγων (Σούνουγλου, 2020).

https://www.youtube.com/watch?time_continue=194&v=KDbAJ3h1c7Y

Μεθοδολογικές προσεγγίσεις: Παρατήρηση, συζήτηση, καταιγισμός ιδεών, περιγραφή, ζωγραφική σε παζλ, κατασκευή αφίσας.

Παρατήρηση(προσέχω και σκέφτομαι)

Παρατήρηση της ταινίας «Το Καταφύγιο»

Ανταπόκριση(συζητώ, αισθάνομαι)

Διεξάγεται συζήτηση για τις αναμνήσεις από τον τόπο μας. Μπορούμε να ζητήσουμε από τα παιδιά να φανταστούν μια θετική ανάμνηση που θυμούνται και να μας την περιγράψουν. Συναίσθημα, χρώμα, και γιατί μας άφησε μια τόσο καλή εντύπωση.

Με την μέθοδο του καταγισμού ιδεών, τα παιδιά προτείνουν συναισθήματα που φαντάζονται ότι βιώνουν τα παιδιά πρόσφυγες.

Στη συνέχεια διεξάγεται συζήτηση σχετικά με τις διατάξεις της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων(μαθαίνω να...) και **Κατανόηση**(αποκτώ κατανόηση εννοιών)

Διεξάγεται συζήτηση σχετικά με την πλοκή της ταινίας «Το Καταφύγιο» και την έκβαση της ιστορίας. Ακολουθεί η αναδιήγηση της ιστορίας.

Δημιουργία (παράγω πρωτότυπες ιδέες και έργα)

Ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να φανταστούν την συνάντησή τους με τους ήρωες της κινηματογραφικής ταινίας και να περιγράψουν μία κοινή δράση. Υποβοηθά με κατάλληλες ερωτήσεις, για παράδειγμα «θα έδινες ένα παιχνίδι σου στα παιδιά πρόσφυγες;» (Σούνογλου, 2020).

Στο πλαίσιο της δημιουργικής ζωγραφικής ο/η εκπαιδευτικός δίνει ένα σενάριο σε όλη την τάξη και ζητά από το κάθε παιδί να φαντάζεται το επόμενο κομμάτι του παζλ και να το ζωγραφίζει σε χαρτί, μέχρι όλη η τάξη να κάνει μια συλλογική εργασία σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών προσφύγων.

Στη συνέχεια τα παιδιά κατασκευάζουν από κοινού μία αφίσα σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών προσφύγων.

Αξιολόγηση/ Αναστοχασμός

Κάθε παιδί κατασκευάζει μία κάρτα που απεικονίζει ένα από τα δικαιώματα του παιδιού.

Αυτοαξιολόγηση

Portfolio μαθητή/ θήτριας

- Κατάλαβα πόσο σημαντικά είναι τα δικαιώματα των παιδιών προσφύγων και βρήκα τρόπο να το εξηγήσω στους άλλους (κριτική σκέψη, επικοινωνία).
- Καταφέραμε να μοιραστούμε τις ιδέες μας και να σχεδιάσουμε πάνω σε αυτές τη δράση μας (επικοινωνία, συνεργασία).
- Κατάφερα να δουλεύω καλά μαζί με τα άλλα παιδιά (συνεργασία).
- Δημιουργήσαμε την δική μας εργασία για τα δικαιώματα των παιδιών προσφύγων (δημιουργικότητα).

Βιβλιογραφία

Μιχαλοπούλου, Κ. (2018). *Προσχολική Εκπαίδευση. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις και Αναλυτικά Προγράμματα*. Αθήνα: Πεδίο.

Σούνογλου, Μ. (2020). *Ανθρώπινα Δικαιώματα και αφηγηματική πειθώ ως μέσο προσέγγισης του προσφυγικού ζητήματος*. Έκθεση περάτωσης μεταδιδακτορικής έρευνας, Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Πίνακας με ενδεικτικές παραπομπές στο ΠΣ Νηπιαγωγείου

ΤΑΞΗ	ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
Νηπιαγωγείο	Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) Παιδί και Γλώσσα	Ομιλία και ακρόαση Να δίνουν εξηγήσεις για διάφορες επιλογές και προτιμήσεις τους και να αιτιολογούν απόψεις και πράξεις τους. Να συμμετέχουν σε συζητήσεις και να χρησιμοποιούν στοιχειώδη επιχειρηματολογία. Να συνειδητοποιούν ότι σε κάθε συζήτηση οι συμμετέχοντες είναι διαδοχικά ομιλητές και ακροατές. Ανάγνωση Να παίρνουν πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως αφίσες, ταινίες, σήματα, έργα τέχνης, στις οποίες συνυπάρχουν γραπτός λόγος και εικόνα. Να χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη της τάξης και να κάνουν συγκεκριμένες επιλογές βιβλίων, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους ή το θέμα με το οποίο ασχολούνται κάθε φορά.
	Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) Παιδί και Μαθηματικά	Να ερμηνεύουν γενικά στοιχεία του κόσμου που τα περιβάλλει μέσα από διαδικασίες παρατήρησης και περιγραφής, σύγκρισης, ταξινόμησης, αντιστοίχισης, σειροθέτησης και συμβολικής αναπαράστασης. Να διατυπώνουν απορίες ή να θέτουν προβλήματα, να επιλέγουν ή να παράγουν κατάλληλο για την επίλυση προβλημάτων υποστηρικτικό υλικό.
	Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) Παιδί και Περιβάλλον	Ανθρωπογενές περιβάλλον και αλληλεπίδραση Να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους. Να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας. Να κατανοούν την αξία της ομαδικής εργασίας και της από κοινού ανακάλυψης. Να συνειδητοποιούν τη μοναδικότητά τους αλλά και να εντοπίζουν τις ομοιότητες και διαφορές τους με τους άλλους και να τις σέβονται. Να αναπτύσσουν συναισθήματα αγάπης και αδελφοσύνης. Να αναπτύσσουν ενδιαφέρον για ιστορικά γεγονότα, προβλήματα και διλήμματα ανθρώπων διαφορετικών εποχών.
	Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ)	Εικαστικά Να εκφράζουν τις σκέψεις, τις προτιμήσεις τους, το ενδιαφέρον για τα έργα τέχνης με πολλούς τρόπους. Δραματική Τέχνη

	Παιδί και Δημιουργία- Έκφραση	Να εκφράζονται με το δημιουργικό δράμα και να αναπτύσσουν τη γλώσσα, να καλλιεργούν την επικοινωνία και να αξιοποιούν στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους την τεχνολογία. Να συνεργάζονται και να δημιουργούν από κοινού. Να μοιράζονται ευθύνες και να παίρνουν κοινές αποφάσεις. Να αναπτύσσουν την αισθητική τους αντίληψη και έκφραση. Φυσική Αγωγή Να αναπτύσσουν σταδιακά θετικές στάσεις για συνεργασία και αλληλοαποδοχή και υποστήριξη. Μουσική Να συνθέτουν μια ηχοϊστορία με αφορμή ένα κείμενο, ποίημα ή θεατρικό έργο. Να εκφράζουν τη γνώμη τους και τα συναισθήματά τους για διαφορετικά μουσικά ακούσματα.
	Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) Παιδί και Πληροφορική	Να χρησιμοποιούν κατάλληλο λογισμικό για να εκτελέσουν παιχνίδια εξερεύνησης και επίλυσης απλών προβλημάτων. Να συνεργάζονται σε ομάδες για την παραγωγή κάποιου έργου και να σέβονται τις απόψεις και την εργασία των άλλων.

Παράρτημα με περιγραφή ενδεικτικών δράσεων και συνεργασιών

- Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, <http://www.ddp.org.gr/>
- Ενωμένοι για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, <http://gr.humanrights.com/home.html>
- ΟΗΕ – Προστασία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, <http://www.un.org/en/sections/what-we-do/protect-human-rights/index.html>
- UNICEF – Ελληνική Εθνική Επιτροπή, <http://www.unicef.gr/>
- Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗ Ε για τους Πρόσφυγες, <http://www.unhcr.gr/>
- [Inclusive Schools, British Council](https://www.britishcouncil.gr/programmes/education)
- Άρσις – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, <http://test.arsis.gr/>
- Καρπός – Κέντρο εκπαιδευτικών δράσεων και διαπολιτισμικής επικοινωνίας, <http://www.karposontheweb.org/>

Πίνακας με ενδεικτικά παραδείγματα και παραπομπή σε δοκιμασμένα προγράμματα της Σχολικής Ζωής και Σχολικών Δραστηριοτήτων & Παράρτημα με περιγραφή ενδεικτικών δράσεων και συνεργασιών

- Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
<https://theatroedu.gr/>

Το «**κι αν ήσουν εσύ;**» είναι ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας στα ανθρώπινα δικαιώματα και σε θέματα προσφύγων με βιωματικές δραστηριότητες, και τεχνικές θεάτρου και εκπαιδευτικού δράματος. Υλοποιείται από τον Φεβρουάριο 2015 από το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Περιλαμβάνει:

- Επιμορφωτικά Σεμινάρια και εργαστήρια για εκπαιδευτικούς, φοιτητές, εμπυχωτές ομάδων, στελέχη τοπικών ανθρωπιστικών οργανώσεων και μέλη της τοπικής κοινωνίας,
 - Θεατροπαιδαγωγικά Εργαστήρια για μαθητές, Δίκτυα και Φεστιβάλ Σχολείων,
 - Παραστάσεις για μαθητές, εκπαιδευτικούς και μέλη της τοπικής κοινωνίας,
 - Δράσεις συνεργασίας ντόπιου και προσφυγικού μαθητικού και νεανικού πληθυσμού
- Νοιάζομαι και Δρώ, <https://noiazomaikaidrw.gr/>

Το «**Νοιάζομαι και Δρώ-εθελοντισμός-αλληλεγγύη-ενεργός πολίτης**» είναι εκπαιδευτικό υλικό κατάλληλο για την αξιοποίηση σε όλο το φάσμα της σχολικής εκπαίδευσης. Σκοπός του υλικού αυτού είναι αφενός η κατανόηση των εννοιών και της σημασίας του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, καθώς και της στενής σύνδεσής τους με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη, αφετέρου η καλλιέργεια στάσεων στην κατεύθυνση της μεγαλύτερης κοινωνικής συμμετοχής και της συνειδητής ανάληψης πρωτοβουλιών για συγκεκριμένες δράσεις, ώστε τα παιδιά να «νοιάζονται και να δρουν».

- Παιδεία για την Αξιοπρέπεια και την Δημοκρατία, <https://www.living-democracy.gr>

Πρόκειται για μια εκπαιδευτική πλατφόρμα που προωθεί τη Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο σχολείο. Συνδυάζει έτοιμα πλάνα μαθημάτων με ιδέες για δράση στην τάξη.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»
που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

This work is licensed under Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International.
To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη